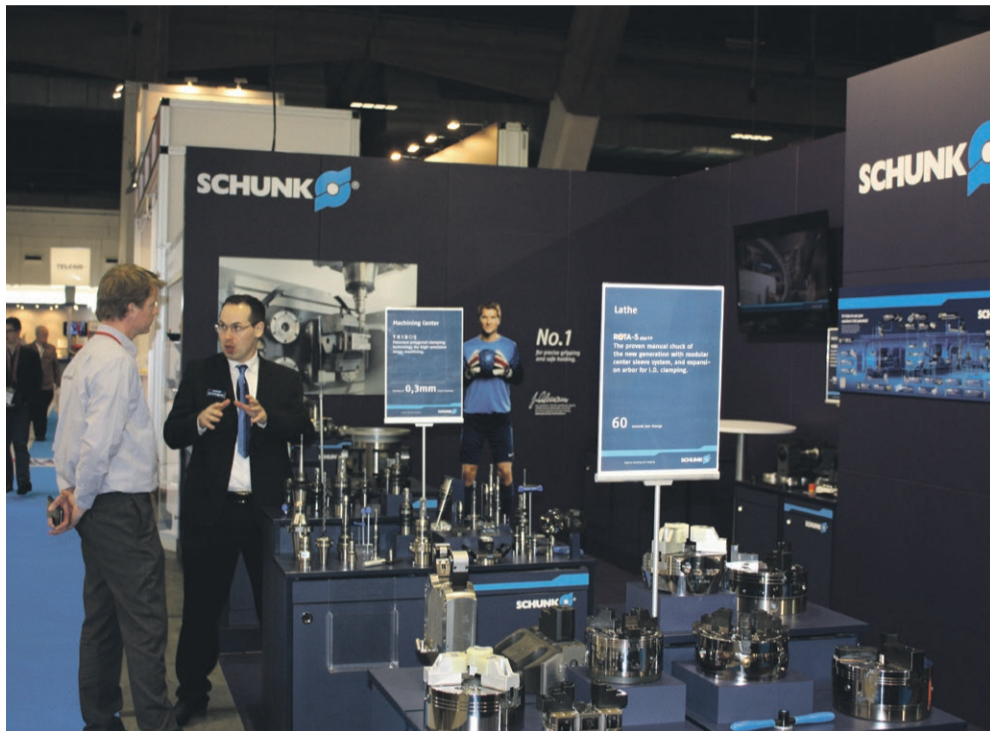

METAAL INDUSTRIE TECHNIEK KUNSTSTOFFEN Toegenomen belangstelling voor

MTMS doet het goed

De stand van Schunk met onder andere de grijper Co-Act.

Diabolo van D'Hulster.

Koen Mortelmans & Rolf Elling

BRUSSEL • De derde uitgave van de twejaarlijkse vakbeurs MTMS-Machineering trok 7.113 bezoekers naar hal 5 van het Brusselse Heizelcomplex. Dat is een lichte stijging ten opzichte van 2015.

161 standhouders vulden samen drie dagen lang een ruimte van 15.000 m². Bij de bezoekers waren de metaalproductie en de metaalconstructie het sterkst vertegenwoordigd (34%), voor machine- en apparatenbouw (9%). De meesten waren afkomstig uit Vlaanderen en Nederland (72%), leerden de organisatoren uit de taalkeuze. Het Frans- en het Engelstalig publiek waren goed voor respectievelijk 24 procent en 4procent. 18 procent van de bezoekers waren bedrijfsleiders of eigenaren.

Veiligheid

Een duidelijke trend was die naar meer efficiëntie tegen het vrijkomen van nevel en fijn stof in verspaningsmachines, door filtering van de lucht,

afzuiging van de vervuilende deeltjes en afsluiting van de productiemachines. Daarmee spelen de aanbieders al preventief in op een strengere wetgeving. 'Duitsland trekt al vrijwillig aan deze kar, maar ik verwacht dat de standaard uiteindelijk op Europees niveau zal aan de werkgevers worden opgelegd,' zegt Maikel Glou-demans, sales verantwoordelijke bij Dormatec.

Schunk trekt alvast de kaart werkveiligheid. Op MTMS presenteerde het de grijper Co-Act, die pas in de loop van het voorjaar op de markt komt. 'Deze intelligente grijper met afgeronde oppervlakken 'voelt' met zijn sensoren aan of er een operator in de buurt is', legt sales verantwoordelijke Bart De Weggheleire uit. 'In ruimten gedeeld door mensen en automatische machines wordt de werksnelheid van de machines bij aanwezigheid van mensen verlaagd tot een veilig niveau. De Co-Act maakt samenwerking tussen mens en robot mogelijk, omdat de zonedetectie het onderscheid kent tussen bijvoorbeeld

de hand van een operator en een werkstuk. Dit maakt dat de machine veel minder stilvalt.' Schunk vermoedt in onder meer de automotive sector een belangrijke afzet te vinden.

De nieuwe, lineaire EMP-module van Schunk bevat een ingebouwde controller. 'Doordat hij remt op de motor zijn schokdempers overbodig en liggen de intensiviteit en de kosten voor het onderhoud veel lager.' Deze fabrikant zette hier ook zijn nieuwe hydraulische spanhouder Tendo Slim 4ax in de kijker. 'Een imbus sleutel volstaat voor een snelle wissel. De wisseltijd valt daarmee terug van ongeveer vijf minuten naar amper tien seconden. Het hydraulische karakter maakt het herprogrammeren van de machines en het gebruik van traditionele, kostbare krimphouders overbodig, maar biedt wel dezelfde precisie.'

De CR-35iA 'collaboratieve' robot, het nieuwe parapedaardje van Fanuc, voelt op een andere manier de aanwezigheid van personen. Hij bevat één enkele sensor, ingeplant in de

voet van de robot. Bij aanraking herkent hij de Cartesiaanse positie van de nieuwe belasting. Deze robot kan werkstukken tot 35 kg hanteren. Voor een operator is 25 kg het toegelaten maximum.

Robots worden intelligenter

Carl Sergeant, sales engineer bij Kuka, ziet de intelligente waarneming van robots nog verder toenemen. 'Hun gezamenlijke waarnemingen zullen worden gebundeld in grote databanken, ondergebracht in de cloud. De analyse daarvan zal trends tonen, zodat de robots is staat zullen zijn het onderscheid te maken tussen talrijke voorwerpen. Dit opent enorme mogelijkheden om ze in te zetten in bijvoorbeeld het beheerd van ongeordende warehouses.'

Krachtige waterstraal

Op de stand van verdeler Wouters Cutting & Welding demonstreerde de Britse fabrikant Swift zijn Swift-Jet, een nieuwe snijmachine met een waterstraal met een maximale snel-

heid van 10 meter per minuut. Kenmerkend voor deze 1.600 x 3.100 mm grote machine is het gebruik van precisie-kogelspindels in plaats van rails voor de aandrijving. Dit zorgt voor een positioneringsnauwkeurigheid van 0.127 mm op 3 meter een herhalingsnauwkeurigheid van 0,025 mm.

De krachtige waterstraalpomp (4.137 Bar) van Hypertherm maakt het mogelijk een brede range van materialen te snijden, van papier en textiel tot steen en metaal. Wouters staat vooral bekend als invoerder van Microstep. 'Die kan nog grotere afmetingen aan. Deze machines zijn geschikter voor continue prestaties in grotere ateliers', aldus zaakvoerder Nic Wouters. 'De Swift-Jet richt zich op kleinere ateliers, met een minder intensief gebruik. De ontwikkeling ervan is gebaseerd op de bevraging van de Europese markt.'

Wouters stelde op MTMS ook de Swifty voor, een kleine CNC plasma-snijtafel. 'Die kan materialen tot 600 x 600 mm en een dikte van 10 mm versnijden. De software laat zich

Luc Claeys, Seco.

Nic Wouters, Wouters.

Kenneth Soetaert, D'Hulster

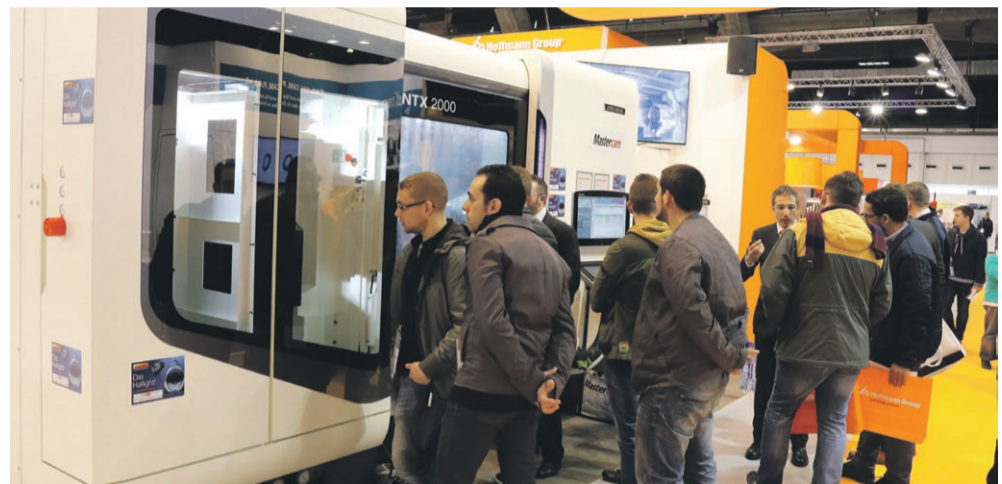
Lieven Louagie van Prima Power verwacht flinke stijging 'lasermarkt'.

Prima beurs voor Mondiale.

Positieve sfeer

Het wordt elke keer weer bewaarheid. De donderdag is de absolute topdag tijdens MTMS. 'Dan komt er vijftig procent van het totale aantal bezoekers. Ook uiteraard de combinatie met de nocturne. Een fors aantal bezoekers komt dan na werktijd nog even de beurs aandoen', zegt Karl D'haveloose, Managing Director. Over de sfeer is hij duidelijk. 'Die was positiever dan twee jaar geleden. Dit heeft duidelijk te maken met het economisch herstel in de Belgische maakindustrie. Je hoort het ook van de standhouders, zaakvoerders zijn weer bereid om te investeren in nieuwe machines en systemen. En de investeringsbereidheid is toch een aantal jaren wat minder geweest, aldus de beursmanager.

Veel interesse bij de live demonstratie met gereedschap bij Hoffmann Group.

makkelijk installeren op een laptop. Daardoor kan je dit apparaat comfortabel gebruiken voor opdrachten op verplaatsing.'

Veldwerk

Ook Lecot-Raedschelders speelt in op toepassingen voor extern gebruik. De behuizing van elektrodenlasmachine ES 300i van Esab is veel robuuster dan die van eerdere modellen. Daarmee is ze veel beter bestand tegen de schokken die gemakkelijk gepaard gaan met verplaatsingen naar en opdrachten op bouwerven. Welding Company schuift hier de Firefly van IPWL naar voor. 'De lasingenieur kan vooraf de parameters zo instellen dat ervaren lassers meer vrijheid krijgen en deze voor beginners beperkt is. Het systeem is ook uitgerust met life monitoring', verklaart consultant Patrick Schuddinck. 'Dit garandeert een consistente laskwaliteit en werkritme. Bovendien kan de lasingenieur de parameters vanaf zijn kantoor bijsturen.'

Bun plaatste de L220VIII CNC

Cincom van Citizen centraal. De oscillerende bewegingen van de assen zorgen ervoor dat de spanen breken en klein genoeg worden om ze weg te blazen, zodat er geen machine-stilstand en tijdoverlies voor manuele reiniging optreedt bij bijvoorbeeld productovername door de subspil. Dit bespaart niet alleen op de arbeid van een operator, maar doet ook de nuttige productietijd toenemen.

Verfijnde afwerking

Seco Tools zet in op verdere digitalisering en verfijnde afwerking. 'Onze vier digitale finiseer-kotterkoppen bestrijken heel het gebied van 39 tot 115 mm. Een as-gat verbinding koppelt de digitale afleesunit.'

'De op New-Duratomic-technologie gebaseerde hardmetaalkwaliteit TP3501 heeft een chroomkleurige coating. Op die manier zijn gebruikte snijkanten en opgetreden slijtage zeer gemakkelijk zichtbaar dan met het traditionele laagje aluminiumoxide-bekleding', zegt sales engineer Luc Claeys. 'Dit maakt haar uiterst

geschikt voor zwaar draaiwerk, zoals het draaien van staal met onderbroken snedes en voor toepassingen met matige snijsnelheid.'

'Het antitril-draaigereedschap is uitgebreid met de draaibare diameters 60 en 80, met uitkraaglengtes van 6XD en 10XD. De GL50-koppeling van de draaikoppen zorgt voor een grote flexibiliteit en een snelle ombouw van de snijkoppen. De polygoonkoppeling zorgt ervoor dat het gereedschap altijd op centerhoogte staat, zowel in rechtse als linkse toepassingen. Verder heeft Seco het hoogvoedingfreen -voor toepassingen met grote uitkraaglengtes- uitgebreid met de HF6-freen. 'Traditioneel frezen veroorzaakt bij grote uitkraaglengtes snel trillingsproblemen, doordat de snijkrachten dan haaks op de aslijn van gereedschap en spindel in werken. Hoogvoedingfreen verlegt de snijkracht naar een axiale richting. De snijkrachten werken dan in de richting van de lagers van de freesmachine, wat toelaat om meteen grotere uitkraaglengte te

werken, tot tien keer de lengte van de diameter.'

Fraisa, verdeeld door De Fruytier, focust verder op de verspanning van harde legeringen. De nieuwste innovatieve stap zijn frezen met spaanbrekers.

In de juiste plooi

Blikvanger op de stand van Haco was de Pressmaster, een visueel aantrekkelijke CNC-plooi-bank. Die aantrekkelijkheid uit zich onder meer in de horizontaal verschuifbare tablet met touch screen, de automatische bombeertafel en de verplaatsbare controlestick. 'Het is toernooi de enige machine die in real time de optimale plooi-afvolgorde kan berekenen', zegt product manager Bart Ghesquière.

'Andere machines verliezen veel tijd wanneer ze op 'onplooibaarheden' stuiten. Bij de Pressmaster worden die meteen zichtbaar, zodat je ook meteen een alternatieve oplossing kunt zoeken.' De Pressmaster heeft

een capaciteit van 750 tot 2.500 kN en laat werkstukken van 2.000 tot 4.300 mm toe.

Zuinig ontbramen

De ontbraamtrommel Diabolo was het pronkstuk op de stand van D'Hulster. 'Het ontbramen van werkstukken is een moeilijke en veelal ook dure bewerking', geeft sales manager Kenneth Soetaert mee. 'Voor kleine werkstukken tot circa 5 kg is trommelen, met of zonder gietijzeren piramides of schuurhulpmiddelen, veruit de meest economische én ecologische oplossing. De Diabolo gebruikt schuurkorreltjes als schuurmiddel. Die blijven in de trommel zitten tot ze echt helemaal op zijn. Dat maakt de werkingskost van de machine erg laag. In België is ze nieuw op de markt, maar we hebben in het buitenland al weet van klanten die er twee jaar mee werkten voor ze nieuwe korrels moesten laden.' Alle bewegende delen van de machine zijn afgeschermd en de beveiliging van de toegangsdeur zorgt ervoor dat de machine automatisch stop bij het openen. Diabolo is beschikbaar in uiteenlopende schaalgroottes, van instapmodellen voor stukken van 60 mm tot 7 m voor bijvoorbeeld de luchtvaart.

Upgrades

Voor de aanbieders van software was het onbegonnen werk om hun stand dezelfde beweeglijkheid te geven als die van hardwarefabrikanten en -verdelers. Maar ook zij staan niet stil. Ridder Data Systems kneedde een nieuwe app voor zijn bestaande pakket, die mobiele medewerkers rechtstreekse toegang verleent tot de hele administratie. 'Voor de productie bestond dit al', specificeert sales consultant Wouter Fonteyn. 'Dat er ook nood was aan zo'n app voor administratieve en commerciële medewerkers leerden we uit de feedback van onze bestaande klanten. Medewerkers die op klantenbezoek gaan kunnen snel rechtstreeks een adres navlooiën, een offerte nakijken en opdrachten invoeren.'

Maikel Gloude-mans, Dormatec.

Het team van Dalemans Industries.

Haxco press-master.

Zelfs zonder essentiële upgrades hebben softwarebouwers er belang bij zich op een beurs zoals MTMS te tonen. 'Veel bedrijven kopen eerst een machine en krijgen pas daarna zin in de aankoop van de volledige software', stelt Thijs Vael, verkoper bij Produsoft. 'Maar meer en meer willen ze gebruiken maken van alle mogelijkheden die de machine aan kan. En dan merken ze dat het erg moeilijk is om medewerkers te vinden die al die mogelijkheden onder de knie hebben. Het is niet dat dergelijke mensen te duur zijn, in het algemeen is de kennis van verspaning bij schoolverlaters te beperkt. Met de juiste software om de machine te programmeren kunnen ze dit counteren.'

Lang gepresenteerd

Voor het Nederlandse bedrijf Leering Hengelo was het de eerste keer dat deze onderneming zich presenteerde aan de Belgische markt. 'We hebben best veel aanloop op onze stand gehad en meer dan vijftig leads binnengehaald. Bovendien vind ik

het een heel open en frisse beurs waar we ons vooral richten op nieuwe, Belgische ondernemers', laat André Gaalman, directeur Leering Hengelo weten. 'Vooral het LANG-systeem heeft veel aandacht van de Belgische klanten. LANG is fabrikant van hoogwaardige innovatieve producten voor de metaalbewerkende industrie, en toegepast bij werkstukopspanning in het verspaningsproces. De gepatenteerde vormomsluitende contour biedt een goede oplossing voor een efficiënte opspanning van producten van ruw uitgangsmateriaal tot het eindproduct. Samen met het Quick-Point nulpuntspansysteem, de Clean-Tec reinigingspropellor en de automatiseringssystemen (Robo-Trax en Robo-Shelf) is dit een compleet systeem voor elke machine.'

Groot succes Hoffmann Group

Ook voor de Hoffmann group verliep MTMS opperbest. 'We hebben een betere score dan tijdens de MTMS twee jaar geleden. Vooral de demonstratie met het gereedschap op de machine, die we samen met

DMG Mori hebben ingezet tijdens de beurs, was een absolute trekker op onze stand', vertelt Henry Blom, algemeen directeur Hoffmann Benelux.

Noviteiten bij Hasco

Het is voor Hasco de eerste keer dat ze deelnemen aan MTMS. Het Duitse bedrijf met de Benelux-vertegenwoordiging in Nederland is actief op het gebied van gereedschappen voor de matrijzenbouw en hot runners. 'Het was voor ons wel afwachten wat deze beurs zou gaan doen. Het valt uiteindelijk wel wat tegen, we hadden er iets meer van verwacht. Aan de andere kant zijn er weinig bedrijven als de onze aanwezig, dus zijn we een beetje een vreemde eend op de beurs. Verder zijn er geen specifieke kunststof-gerelateerde beurzen in België. We staan wel jaarlijks op de kunststoffenbeurs in Veldhoven. Nieuw is onder andere de qr-code op een naamplaatje waarmee onderdelen gedurende de gehele levensloop zijn te traceren. Ook de Cool Cross is een nieuwe ontwikkeling bij het bedrijf. Hiermee blijven de leidingen ge-

scheiden van elkaar en vindt er toch een goede koeling plaats. Het voordeel is dat de dikte van de plaat van de matrijs kan worden gereduceerd', aldus Gwen Budé van Hasco.

Technische veren

Bij Dalemans Industries uit Zonhoven gaan ze naast het brede gamma aan technische veren op maat ook de standaardveren produceren en leveren. 'Het is een aanvulling op ons brede pakket aan veren op maat. We merken dat er bedrijven zijn die bijzondere veren door ons laten maken en voor de standaardveren dan elders gaan shoppen. Ja, dan ben je dus je eigen concurrent. Nu dat hoeven ze straks niet meer omdat wij dan ook de standaardveren kunnen aanbieden. Bovendien zullen de standaardveren worden aangeboden via de webshop', laat Alain Dalemans weten. Vanaf 1 juli 2017 is de organisatie hierop ingericht. Over de beurs zijn ze content bij Dalemans. 'We hebben tegen de twintig serieuze contacten waarmee we verder kunnen. Het loopt niet over met bezoekers, maar die er zijn, zijn

kwalitatief en beslissend.'

Karel Dierick van Mondiale is bijzonder te spreken over deze editie van MTMS. 'We doen prima zaken.' Volgens Dierick wordt de industrie in België weer 'mondjesmaat' stabiel. 'Dit merken we aan bijvoorbeeld de aantallen aanvragen en de belangstelling ook van technische scholen. De opwaartse trend is zeker ingezet.' Mondiale heeft vooral op de donderdag een prima beursdag gehad. 'We hebben continue gesprekken gevoerd met potentiële klanten. In totaal zitten we op 85 goede en interessante leads.' Er is vooral belangstelling voor de CNC-draai- en freesmachine en de nieuwe lijn draaibanken.

Lieven Louagie, sales manager Benelux voor Prima Power laat weten dat de onderneming het beste eerste kwartaal ooit heeft geschreven. Prima Power levert laser- en plaatbewerkingstechnologie en is specialist in machines en systemen gebruikt voor de plaatbewerking. Het uitgebreide aanbod omvat alle toepassingen: lasersnijden, ponsen, knippen, buigen en automatisatie. De productiesites

De leerlingen van de secundaire scholen waren vooral geïnteresseerd in de werkende machines.

‘We verwachten dat de lasermarkt nog **flink zal groeien**, zeker met goede automatisering’

14 april 2017 • #6 • www.vraagenaanbod.com

Aandacht voor de jeugd

Technologiefederatie Agoria ondersteunde het programma om leerlingen van technische scholen op een actieve manier aan het gebeuren te laten deelnemen. Een tiende van de bezoekers bestond uit leerlingen van de derde graad van het technisch secundair onderwijs en studenten hoger onderwijs. De aandacht van de leerlingen ging het meest uit naar stands met werkende machines of robots. Maar ook algemeen trokken de stands de meer robuuste machines de meeste aandacht. De meest bezochte technologie was de verspaningstechnologie (16%), voor algemene gereedschappen (12%) en plooiën en perforeren (10%).

Harrold Filart (Leering Hengelo) toont de LANG Makro Grip.

zijn gevestigd in Italië, Finland, USA en China, van waaruit machines en systemen over de hele wereld worden geleverd. Het verkoop en service netwerk is actief in meer dan 70 landen.

Laser Genius

‘Vooral de Laser Genius doet het heel erg goed in de markt. Bijzonder aan de machines is het gebruik van een niet commerciële bron – dit is een eigen product – en ook de bestu-

ring wordt in eigen huis ontwikkeld. Recent heeft Prima Power een Laser Genius LGF1530 verkocht aan Vroman metaalconstructie en plaatbewerking in Moeskroen. ‘We verwachten dat de lasermarkt nog flink zal groeien, zeker met een goede oplossing op het gebied van de bijhorende automatisering’, aldus Louagie. ‘Het gaat om het aanbieden van volledige productielijnen.’

Overigens gaat Prima Power in Fin-

land een nieuwe productiefabriek bouwen. Dit wordt gerealiseerd in de plaats Seinajoki, de oude vestiging in Kauhava wordt dan gesloten.

RoboJob tevreden

Het was al de vierde deelname van RoboJob aan MTMS en de Belgische leverancier van CNC-automatisering kijkt tevreden terug op de grootste Belgische beurs in de metaalsector. RoboJob mocht tal van bestaande klanten ontvangen op haar stand, en daarnaast werden opnieuw heel wat nieuwe contacten gelegd met geïnteresseerde bedrijven. RoboJob pakte uit met haar Turn-Assist 250 en met de Mill-Assist Essential: twee producten die ondertussen zijn uitgegroeid tot de standaard in CNC-automatisering. Maar de beursstand was niet het enige podium van RoboJob. Mede-oprichter en zaakvoerder Helmut De Roovere nam ook deel aan ‘The Big Machineering Debate’. Hij werd daarbij geflankeerd door zes vooraanstaande bedrijfsleiders die allen actief zijn in de machinebouw: behalve De Roovere namen ook Kurt Hensen (Averna), Joris Ceyskens (IMA), Luc

Clabout (Actemium), Gert Vanvuchelen (IPTE) en Jan De Bussere (Manufacturing ASML) deel aan het debat, waarbij er werd ingezoomd op de uitdagingen waar Belgische machinebouwers vandaag mee geconfronteerd worden: industrie 4.0, big data, IoT, .. maar ook de moeilijke zoektocht naar nieuw talent.

‘Net zoals onze klanten bekijken we al deze uitdagingen op een erg pragmatische en praktische manier. Dat betekent niet enkel dat we aan co-creatie doen, door samen met onze klanten te bouwen aan nieuwe producten en oplossingen. Ook moeten we soms erg creatief tewerk gaan om jonge ingenieurs en andere technische talenten warm te maken voor onze industrie.’ De Roovere legde vooral de focus op de opportuniteiten die zich vandaag stellen in de machinebouw: door de man aan de CNC-machine nauwer te laten samenwerken in de ontwerpfase van nieuwe producten kunnen er immers heel wat proces- en productverbeteringen tot stand komen. En ook de winstgevendheid van alle betrokken producenten en klanten kan daarmee

verbeteren. Ook inzake industrie 4.0 ziet De Roovere tal van opportuniteiten. ‘Door in te zetten op CNC-automatisering wordt immers de druk op de werkvloer verminderd, en toch verhoogt de flexibiliteit en winstgevendheid van onze klant. Twee belangrijke doelstellingen om competitief te blijven in een moderne Supply Chain.’ Bij RoboJob zelf wordt er vandaag actief ingezet op loopbaanbegeleiding, opleidingen en een goede woon-werkbalans, opdat ingenieurs en ander technische opgeleide talenten makkelijk hun weg vinden naar het bedrijf. Vandaag staan er immers vijf vacatures open bij RoboJob, en het blijkt geen sinecure om daarvoor de juiste mensen te vinden. En laat dat nu net de sleutel tot het succes van de Belgische CNC-specialist zijn: ‘door een goede mix tot stand te brengen van ervaring en jong talent, slagen we er niet enkel in om onze klanten een hoge kwaliteit en dienstverlening aan te bieden. We bieden daarnaast ook een aangename, uitdagende werkomgeving met aandacht voor de mens achter de werknemer.’

Firefly (Welding Company).

Haco pressmaster.